

اگر اهل رصد کردن بازار جراحی‌های زیبایی باشید، حتما اسم جراحی تغییر رنگ دائمی چشم و کاشت نگین در چشم برایتان آشناست. عمل زیبایی نگین گذاشتن در چشم هم به عمل‌های عجیب جراحی در کشور ما اضافه شده است. این عمل زیبایی اولین بار در کشور هلند انجام شده است و انجام آن در ایران نیز در حال گسترش است اما این جراحی‌ها می‌تواند دارای چه عوارضی باشد و تا چه اندازه استفاده از آن‌ها ضروری است. در گذشته معیار بیشتر افراد برای زیبایی این بود که سادگی نشانگر زیبایی افراد است اما امروزه می‌بینیم که دیگر برق چشم و برق دندان‌های افراد نشانه شخصیت پلید آن‌ها نیست! اما آنچه بیش از زیبایی باید مورد توجه قرار بگیرد توجه و شناخت درست نسبت به اینگونه عمل‌هاست؛ چراکه بعضی از موارد نه تنها باعث زیبایی افراد نشده بلکه زیبایی‌های آن‌ها را نیز از آن‌ها گرفته است.

بهای گزاف برق چشم!

■ آقای دکتر اسماعیلی حرف‌ها و سخن‌هایی در خصوص اینکه می‌توان رنگ چشم‌ها را تغییر داد شنیده می‌شود تا چه اندازه این حرف‌ها صحت دارد؟

قسمت رنگی چشم انسان که عنبریه نام دارد در نواحی جغرافیایی متفاوت است. در آسیای شرقی رنگ قهوه‌ای غالب بوده و در اروپا رنگ سبز و آبی. عنبریه چشم انسان‌ها فقط یک نوع رنگدانه بنام ملانین دارد که به رنگ قهوه‌ای است و چشم انسان فاقد رنگدانه آبی، سبز و ... می‌باشد. اگر میزان رنگدانه ملانین در لایه‌های سطحی عنبریه کاهش یابد برخورد نور با آن، سبب تغییر طول موج نور شده و به رنگ‌های آبی و سبز و ... دیده می‌شود مانند دیدن آسمان آبی که به دلیل تفرق نور است. اگر ملانین در لایه قدامی عنبریه کم باشد به رنگ آبی و اگر میزان ملانین بیشتر باشد به رنگ سبز دیده می‌شود. رنگ غالب این ماده در اکثر آسیای شرقی است که به خاطر این است که ملانین چشم آن‌ها در عنبریه زیاد است. براساس این تئوری، در سال‌های اخیر با استفاده از دستگاه لیزر مخصوص، سلول‌های حاوی ملانین عنبریه را هدف قرار داده و آنها را از بین می‌برند و با کاهش میزان ملانین عنبریه رنگ چشم‌ها را از قهوه‌ای به سبز یا آبی تغییر می‌دهند.

■ انجام این عمل‌ها به چه صورت است و چه عوارضی می‌تواند داشته باشد؟

براساس این تئوری، در سال‌های اخیر با استفاده از دستگاه لیزر مخصوص، سلول‌های حاوی ملانین عنبریه هدف قرار داده می‌شوند و آن‌ها را از بین می‌برند و با کاهش میزان ملانین عنبریه رنگ چشم‌ها را از قهوه‌ای به سبز یا آبی تغییر می‌دهند. نام این تکنیک Neweyes می‌باشد. اولین لیزر در تغییر رنگ چشم است. مدت تابش لیزر حدود ۲۰ ثانیه است که بدون درد و عوارض و بدون نیاز به بستری و ... است. ابداع کننده این روش معتقد است که این لیزر در ۱۰۰ درصد موارد ملانین را از لایه قدامی عنبریه برداشته و سبب تغییر رنگ عنبریه از قهوه‌ای به سبز یا آبی می‌شود. با این روش رنگ چشم‌ها بطور غیر قابل برگشت و مادام‌العمر است. در مطالعات انجام شده این لیزر موفق بوده و عارضه جدی نداشته اما تنها مسئله غیر قابل بازگشت بودن آن است؛ یعنی اگر فردی با چشم قهوه‌ای با این لیزر چشم وی سبز یا آبی شد و پشیمان شد مجدداً نمی‌تواند به رنگ قهوه‌ای برگردد.

■ جراحی کاشتن نگین چشم، یکی از روش‌های زیباسازی جدید است که به تازگی در ایران رایج شده، آیا این روش استاندارد است؟

کاشت نگین چشم، اولین بار در سال ۲۰۰۲ در کشور هلند انجام شده و این جراحی در هلند کاملاً قانونی است اما در سایر کشورها هنوز تأیید نشده است. جنس نگین از فلز پلاتین است که فلزی خنثی و سازگار با بدن است. اندازه نگین حدود سه تا سه و نیم میلی‌متر است و اشکال مختلفی مانند ستاره، قلب و ... دارد.

■ عمل جراحی چشم برای کاشت نگین به چه صورت است و چه عوارضی می‌تواند داشته باشد؟

کاشت نگین در اتاق عمل توسط چشم پزشک و به کمک میکروسکوپ انجام می‌شود. ابتدا چشم توسط قطره بی‌حس شده و استریل می‌شود سپس یک برش کوچک در ملتحمه، لایه شفاف چشم داده شده و یک حفره در زیر ملتحمه ایجاد کرده و نگین را در آن قرار می‌دهند. طول جراحی کمتر از ۱۵ دقیقه است و بیمار بلافاصله مرخص می‌شود. بیمار باید به مدت یک هفته از قطره آنتی بیوتیک استفاده کند. بعد از هفته اول نگین احتیاج به مراقبت خاصی ندارد. اگر چه هر عمل جراحی می‌تواند توأم با عوارض باشد و این جراحی هم گاه توأم با عوارض است که شامل عفونت، جابجایی نگین و گاه عدم تحمل نگین است. البته اگر دچار عارضه شوند می‌توان به واسطه جراحی نگین را خارج کرد. این نگین بر فعالیت بینایی چشم و حرکات چشم تأثیری ندارد و اغلب بدون عوارض است. این نکته که چشم عضو حساس و زیبایی در بدن محسوب می‌شود موجب عدم گسترش این جراحی علیرغم سهولت انجام آن شده است و اغلب توسط چشم پزشکان و محافل علمی مورد تأیید نشده است به طور مثال در آمریکا این جراحی هنوز تأیید نشده است.

■ برخی لنزهای رنگی برای زیبایی بیشتر به صورت طولانی استفاده می‌کنند، آیا این کار را توصیه می‌کنید؟

اگر از لنزهای تماسی به طور صحیح استفاده شود بی‌خطر هستند اما استفاده نکردن صحیح از آن‌ها منجر به بروز عوارض در پلک و قرنیه می‌شود که گاه می‌تواند این عوارض بینایی افراد را تهدید کند. همچنین استفاده نکردن صحیح از این لنزها موجب عفونت چشم با باکتری‌ها، قارچ‌ها و آمیب‌ها می‌شود

● اگر چه هر عمل جراحی می‌تواند توأم با عوارض باشد و این جراحی (کاشت نگین در چشم) هم گاه توأم با عوارض است که شامل عفونت، جابجایی نگین و گاه عدم تحمل نگین است. البته اگر دچار عارضه شوند می‌توان به واسطه جراحی نگین را خارج کرد. این نگین بر فعالیت بینایی چشم و حرکات چشم تأثیری ندارد و اغلب بدون عوارض است

تماسی را خارج کرده و به چشم پزشک مراجعه کند. ■ مهم‌ترین عوارضی که استفاده از لنزهای تماسی برای افراد دارد، چیست؟

مهم‌ترین عوارض استفاده از لنزهای تماسی عفونت قرنیه (کراتیت عفونی) است که تهدید جدی برای چشم است و گاه منجر به نابینایی می‌شود و شایع‌ترین میکروب آن پseudomonas است.

■ آیا این لنزها را می‌توان از آرایشگاه‌ها نیز تهیه کرد؟

افراد نباید این لنزها را از داروخانه‌ها و آرایشگاه‌ها و بدون بررسی و آموزش مناسب تهیه و استفاده کنند، زیرا در معرض خطر عفونت قرنیه و از دست دادن بینایی و... قرار می‌گیرند.

■ افراد باید چه نکاتی را هنگام استفاده از لنزهای رنگی رعایت کنند؟

نباید لنز تماسی را با آب شهری شست‌وشو بدهیم یا با لنز استحمام کنیم و هیچ‌گاه نباید از لنز دیگران حتی برای مدت کوتاه استفاده کرد، زیرا این کار موجب افزایش احتمال ابتلا به عفونت چشم می‌شود همچنین نباید از لنزی که لبه آن دچار کندگی و پارگی شده استفاده کرد، زیرا سبب آسیب قرنیه و افزایش ریسک عفونت می‌شود.

■ آیا توصیه می‌شود افراد به جای عینک از لنزهای تماسی استفاده کنند؟

لنزهای تماسی جایگزین عینک طبی برای اصلاح عیوب انکاری شامل دوربینی، نزدیک بینی، آستیگماتیسم و پیرچشمی هستند. لنزهای تماسی در مواردی ارجح بر عینک هستند. به طور مثال در افرادی که تفاوت نمره عینک دو چشم آن‌ها زیاد است یا افرادی که شماره چشم آن‌ها بالا است و ورزشکاران یا سایر افرادی که محدودیت استفاده از عینک دارند و برخی افراد که دچار لکه‌های قرنیه و عنبریه هستند و می‌خواهند با لنزهای رنگی این لکه‌ها را از دید افراد پنهان کنند. لنزهای تماسی در این موارد به استفاده از عینک ارجحیت دارد اما تشخیص اینکه آن‌ها از لنز استفاده کنند یا چشم پزشک آن‌ها است و این کار باید تحت نظارت پزشک انجام شود. افرادی که از این لنزها استفاده می‌کنند باید هر چند وقت یک بار برای معاینه چشم خود به چشم پزشک مراجعه کنند. بطور کلی لنز تماسی یکی از ابزارهای پزشکان است که آموزش بیماران در مورد نحوه استفاده، کاربرد، نحوه استریل کردن و علائم عفونت چشمی توسط چشم پزشک در کاهش میزان عوارض آن مؤثر است.

که بسیار خطر آفرین است. سالیانه حدود ۵ درصد افرادی که از لنز تماسی استفاده می‌کنند دچار عوارض چشمی می‌شوند که اکثراً به دلیل استفاده ناصحیح لنز است. مثلاً اگر فردی لنز یک بار مصرف را چند بار استفاده کند یا لنزی که برای استفاده در هنگام بیداری طراحی شده را در موقع خواب از چشم خارج نکند احتمال عفونت افزایش می‌یابد. اگر سیستم ضدعفونی کردن لنز نامناسب باشد احتمال عفونت چشم افزایش می‌یابد. مثلاً برخی افراد تصور می‌کنند که فقط باید لنز را با محلول نرمال سالیین شست‌وشو بدهند و استفاده کنند که سبب افزایش ریسک عفونت می‌شود، زیرا نرمال سالیین خاصیت استریل کردن ندارد و فقط مواد آلرژن را از سطح لنز پاک می‌کند. پس حتماً باید لنزها وقتی خارج از چشم‌ها هستند غوطه‌ور در مایعات مخصوص استریل کردن لنزها باشند و اگر تاریخ انقضای لنز تماسی گذشته است نباید به کار رود، زیرا این کار می‌تواند ریسک ابتلا به عفونت را افزایش دهد.

■ چه افرادی نمی‌توانند از لنزهای تماسی استفاده کنند؟

افرادی که دچار آلرژی چشم هستند نباید از لنزهای تماسی استفاده کنند، زیرا استفاده از این لنزها موجب تشدید آلرژی آن‌ها می‌شود. در مواردی که عفونت فعال در پلک‌ها، ملتحمه یا قرنیه وجود دارد لنز تماسی به کار نرود. اگر فردی که لنز تماسی استفاده می‌کند دچار قرمزی و تحریک و احساس جسم خارجی و عفونت چشم شد حتماً باید لنز